

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: -

Cím: *A tejről a mi nincs*

Forrás: *az Ujság*

Bp.
(Hely)

1918. XII. 19.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Olda)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1918"

Személy

Helyezés

A tejről, a mi nincs.

(Százhuszezer liter helyett naponta csak negyvenezer liter tej érkezik a fővárosba. — Gyermekek, betegek tej nélkül.)

— Sajtó tudósítónktól. —

Esőben, sárban, szeles és hideg időben állnak az asszonyok a tejesarnok-fiókok előtt. Megtörténik, hogy naponta négyszer-ötször is ott kell hagyni a lakást, félbemarad a főzés, nehogy valahogyan elkéssék a tejszállító kocsit, a mely a fiókokba hozza a tejet. A kocsik azonban rendszerint késnek, mert a tej sem érkezik a mai siralmas közlekedési viszonyok mellett pontosan, viszont, ha az ember a tejjegyével nem jelentkezik idejében a fiókban, megtörténhetik, hogy nem kap tejet. De kiknek kellene ma tejet kapniok? Elsősorban a csecsemőknek két éves korig, a kiknek napi egy liter teljes tej jár, másodsorban a betegeknek és harmadsorban az aggoknak, a kik napi féllitert kapnak a tejjegy alapján. Arról már nem beszélünk, hogy még mindig tart az ácsorogás, arról sem, hogy éppen ebben a járványos időben sok asszony a várakozás hosszú ideje alatt szerzi nátháját, tüdőgyulladását, sokkal elszomorítóbb, hogy ma már alig érkezik tej Budapestre, még annyi sem, a mely a kisgyermeknek táplálására elegendő volna. Nagyon jó tejfelhozatali napnak kell lenni annak, a mikor egy éves korig a gyermekeknek fél liter tejet adnak ki, két éves korig két deczit és esetleg jut egy kevés tej, legfeljebb két deczi néhány jókor jelentkező betegnek vagy öreg embernek. Okolni ezért ma már senkit sem lehet. A Központi Tejhivatal ennek a súlyos mizériának elejét vehette volna, ha megfogadja Erdélyi Mór közlekedési kormánybiztos tanácsát és minden Budapesten forgalomba hozandó tejet, tehát a kávéházaknak, tej- és kávéházaknak, beszerzési csoportoknak járó tejmennyiséget kontingentálja, oly módon, hogy jut ezeknek a vállalatoknak is, de viszont az elmaradt tejet valamennyire pótolni lehet e kontingált tejmennyiség egy részével. Ezt az

ideát nem fogadták el, viszont a megszállott területekről, elsősorban Baranyamegyéből nem érkezik a fővárosba tej és ez olyan mennyiség elmaradását jelenti, a mely súlyosan számításba jut Budapest tejjelátásánál. Sajnos, arra kilátás nincs, hogy a tejfelhozatal fokozódjék, sőt sok je mutat arra, hogy még sivárabb viszonyoknak nézünk elébe.

A tejfelhozatal csökkenéséről ma beszélünk Gerlei Lajossal, a Központi Tejesarnok vezérigazgatójával, a ki a következőket mondotta:

— A megszállás óta jelentékenyen megcsappant a fővárosba érkező tejmennyiség. Baranyamegyéből egészen a forradalom idejéig naponta tízezer liter tej érkezett Budapestre, főként Frigyes királyi herceg pélmongstori uradalmából, a melynek tejmennyiségét a főváros számára a kormány rekvirálta. A szerbek azután megszállták Baranyát és most az egész tejet Belgrádba viszik. Pécsváradról naponta kétezer, Szentlőrinczről is jelentékeny mennyiség érkezett, a mely most mind Pécs felé irányul. Oly nagy a tejbőség ma Baranyában, hogy a tej ára alaposan leszállt e megyében és nincs ember, a ki ott tejet ne inna. Persze ezt a huszezer liter tejet Budapesten ma nem lehet pótolni. A fővárosba előbb naponta 100—120.000 liter tej érkezett, ma legfeljebb 40—50.000 liter tej jut. Hová tűnik ez a mennyiségű elmaradt tej? Hát nem elég rablás és fosztogatás történt a vidéken, nem elég markát hajtottak el a gazdának és van-e kedve ma minden gazdálkodónak törődni a jószágával. Vagy olyan rózsásak-e a közlekedési viszonyok, hogy a tejszállító vonatokról is gondoskodni lehet? Hiszen egy idő óta egyes vicznális vasutak csak két-három naponként

közlekednek. A tej pedig nem állhat el hosszú ideig, megromlik, a vasúti szállítás is, már a melyről mint tejszállító vonatokról lehet beszélni, sok bajjal jár, a vonatok nagy késéssel futnak be, mindez okozza, hogy ma Budapesten az érkező tejmennyiség nem több negyvenezer liternél. Ha egyik nap egy-kétezer literrel több tej érkezik szerencsés alakulatok következtében, hát ez még nem jelenti a tejkérdés jobbra fordulását. Azután meg sok ember eladja mostanában tehenét, nem törődik a tejszállítás dolgával és minthogy a megszállott területekről aligha kapunk majd tejet, nem biztathatom a közönséget sok reménnyel.

A tejivócsarnokok a két nagy budapesti tejvállalattól már nem kapnak tejet. Ezek most másutt szerzik be a tejet, úgy hogy a tejcédulák alapján kiszolgáltató tejet egyesegyedül arra jogosultak kapják, Erdélyi kormánybiztos minden Budapestre jövő tejet kontingentálni akart. Nem akarta a kávéházak napi huszonötezer liter tejet, a beszerzési csoportok tízezer liternyi tejet elrekvirálni, csak arányos kulcs alapján egyesíteni a tejesarnokok tejeit. Erről a koncentrációról azonban a tejkereskedők nem akartak tudni, a Központi Tejhivatal is ellene volt a tejjelosztásnak és végül tíz tejkereskedő kényszerűsülést létesített, a mivel viszont a kiskereskedők jártak rosszul. Most ez a tíz kereskedő és a két tejesarnok látja el Budapestet tejjel.

A spanyol járvány idejében talán a tej az egyetlen orvosság, a mely szinte nélkülözhe-

tetlen. Az orvosok a napokig magas lázban szenvedő spanyol betegeknek tejet rendelnek. Igen ám, de a míg a beteg hozzátartozója az illetékes lisztbizottságnál megkapja a tejjegyet, azzal jelentkezik a tejflóknál, ott nyilván tartásba veszik ma azzal, hogy holnap már lesz tej, teljes negyvennyolcz óra telik el, a mely katasztrofális lehet a lázbeteg emberre nézve. Ezért a Központi Tejesarnok intézkedett, hogy azok a spanyol betegek, a kiknek súlyos megbetegedését orvosi bizonyítvány igazolja, az első huszonnégy órára szükséges tejet az orvosi bizonyítvány felmutatása ellenében nyomban, a nap bármely idejében megkaphatják a tejesarnok központjában. A következő napon, miután a tejjegyet a lisztbizottság már kiadta és az megfordult a tejflókban is, a betegek részére a tejet már a flókoknál lehet átvenni. Tejet csakis feltétlenül igazolt spanyol betegek kapnak. Ilyen módon naponta mintegy száz liter tejet juttat a tejesarnok a lázbetegeknek, a nélkül hogy ehhez a hatóságok jóváhagyását kérte volna. Ezt a formai hibát bizonyára nem is veszik rossz néven a hatóságok, a mikor a gyors segítségre szükség van. Nagyobb baj az, hogy néha a megcsappant tejmennyiség tele is elmarad és hogy mindenütt, a hol informálódtunk a tejkérdésről, azt mondták, hogy a helyzet javulására nincs remény.